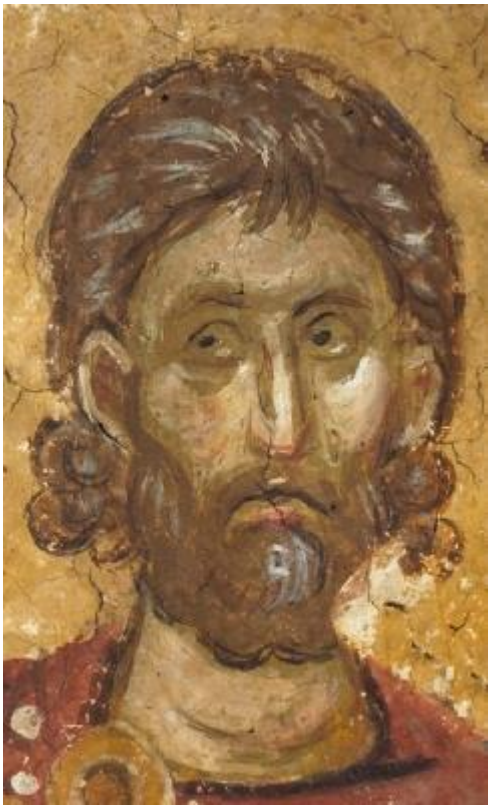
18.11.2012 г. / 06:22:42

Вяра

01.12 по еретическия, †18 ноември по православния календар - Св. мъченик Платон. Св. мъченици Роман дякон и отрок Варул. Мъченици Закхей дякон, Гадарински и Алфей четец, Кесарийски

Страдание на свети мъченик Платон

(† 302 или 306 гг.)

Свети мъченик Платон Анкирски. Фрагмент от стара стенопис. Косово, Сърбия

Свети мъченик Платон, брат на свети мъченик Антиох, произхождал от Галатийската страна, от град Анкир, от родители християни, и бил възпитан в благочестие. Още преди

своето пълнолетие той достигнал преуспяване в добродетелите. Намирайки се в юношеска възраст, той бил вече зрял по разум. Сред безбожните идолопоклонници той дръзновено проповядвал Христа, Предвечния Бог, и учел пребиваващите в заблуждение езичници така, че да познаят истината и да се обърнат от бесовското заблуждение към Бога. Заради това той бил взет от неверните и отведен на съд пред Агрипин, началник на областта. Агрипин в това време се намирал в храма на Зевс и седнал там да съди Христовия изповедник.

Поглеждайки го, той казал:

- Целият свят почита своите богове, само ти се заблуждаваш и се отвръщаш от тях.

Светият отговорил:

- Вие се заблуждавате, като оставяте Бога, Който сътвори небето и земята с цялата им красота, и се покланяте на камък и тленно дърво, на делото на човешки ръце.

Агрипин казал:

- Твоята младост те прави дързък и непокорен. Кажи ми своето име. Как се казваш и от кой град си?

Светият отговорил:

- Родителите ми са ме нарекли Платон; аз - от майчината ми утроба раб Христов, съм гражданин на този град; сега заради благочестие предстоя пред неправедния твой съд и чакам незаслужена смърт, която пламенно желая да приема заради моя Господ; направи онова, което възнамеряваш да правиш.

- Забранено е, Платоне - възразил началникът на областта, - да учиш за Разпнатия и даже името Му да държиш в ума си, тъй като царската власт повелява да бъдат предавани на тежка

смърт онези, които Го изповядват, а които се отричат - удостояват ги с големи почести; затова те съветвам да се подчиниш на царската повеля и тогава ще имаш възможност да избегнеш смъртта.

Свети Платон отговорил:

- Аз се подчинявам на моя Цар - Бога, за Него воювам, временната смърт ще приема с желание, за да бъда наследник на вечното царство.

- Помисли си, Платоне - му казал началникът, - кое е по-добре за теб: жив ли да останеш, или да изложиш себе си на тежка смърт?

Светецът отговорил:

- Господ ще промисли за това, кое за мен е по-полезното.

- Нима не знаеш - възразил началникът на областта - ненарушимите царски закони, които повеляват християните или да принасят жертви на боговете, или да бъдат убивани? Как смееш да нарушаваш царските закони и да се отклоняваш в други?

Светият отговорил:

- Аз зная наредбите на моя Бог и правя, което повеляват Неговите свети и животворни заповеди, а те повеляват да отхвърлим бесовските жертви и да служим на Единия Истинен Бог. Нему Единия служа, а вашите богове презирам. Но ти съгласно царската повеля ме подлагай на мъчения, както щеш - вие вече свикнахте да мъчите християните, а християните - да страдат за Христа.

Началникът на областта Агрипин, който се отличавал със зверски нрав, като видял, че светият не се покорява на неговата безбожна воля и противоречи, в страшен гняв

заповядал да го разпрострат гол на земята и поставил дванадесет войника на смени да бият светия. Били го безпощадно по цялото тяло дълго време, така че войниците много се уморили, но светият страдалец не се уморил да търпи и да изповядва името на своя Господ Иисус Христос.

После, когато войниците прекратили побоите, началникът на областта започнал да говори ласкаво, сякаш го щади:

- Приятелски те съветвам, Платоне, отклони се от смъртта към живота.

Мъченикът отговорил:

- Хубаво ме учиш, Агрипине, да се отклоня от смърт към живот; аз и сам бягам от вечната смърт и търся безсмъртния живот.

При тези думи Агрипин гневно рекъл на светия:

- Кажи ми, нещастнико, колко смърти има? Светият отговорил:

- Две смърти: едната временна, а другата вечна; също има и два живота: единият кратковременен, а другият вечен.

- Остави басните си - възразил началникът на областта - и се поклони на боговете, за да се избавиш от лютото мъчение.

Светият отговорил:

- Нито огън, нито рани, нито яростта на зверовете, нито загуба на членове на тялото ще ме разлъчат от Живия Бог, понеже не сегашния век възлюбих, но моя Христа, Който за мен умря и възкръсна.

Тогава началникът на областта заповядал да отведат свети Платон в тъмница. Докато го водели, го следвал народ, който

гледал на страданията му като на някакво зрелище. Сред народа вървели и множество християни. **Наближавайки тъмницата, твърд и крепък духом, Христовият мъченик се обърнал към народа и като му наредил да замълчи, започнал да говори със силен глас:**

- Мъже, обичащи истината, знайте, че аз приех този подвиг на страдание не по някаква друга причина, а заради Бога, създал небето и земята, и всичко в тях. Като раби Христови, ви умолявам да не се смущавате от това, което се случва сега, понеже: „Много са скърбите на праведника, но от всички тях Господ ще го избави". Нека да прибегнем всички заедно към тихия пристан и към Камъка, за Който великият апостол говори: „камъкът беше Христос". И да не изнемогваме в бедите, на които се излагаме за вярата Христова, като помним, че „страданията на сегашното време не са нищо в сравнение с оная слава, която ще се яви в нас".

Като казал това, мъченикът влязъл в тъмницата и, превивайки колена на земята, се обърнал към Бога с такава молитва:

- Господи Иисусе Христе, Създателю и Промислителю на всичко, Който даруваш на Своите раби търпение и победа, сподоби и мен, смирения и непотребен Твой раб, да претърпя достойно до края за святото Ти име, и прати Твоя ангел да ме избави от лъстивия и зъл змей Агрипин, та да познаят всички, че богове са не онези, които човешка ръка създава, но Ти - Единият Истинен Бог, дълготърпелив и многомилостив и препрославен во веки. Амин.

След като изминали седем дни, мъчителят отново седнал на съдилището в храма на Зевс и заповядал да доведат светия мъченик. Отначало той поставил пред него разни оръдия ча

мъчение: медни котли, ботуши с гвоздеи, нажежени гюллета, остри колове, железни остриета, колела и много други, надявайки се да уплаши с тях доблестния Христов воин. После почнал да му говори:

- Възлюбени ми Платоне, виждайки твоята младост и благородството на твоите родители, и щадейки красотата на твоето тяло, преди да започна отново да те мъча, аз те съветвам: **вкуси от жертвите на нашите богове и бъди в единение с нас**, като знаеш добре, че никой от онези, които ми се противят, няма да остане жив, и обратно, никой от ония, които ми се подчиняват, не е бил лишен от честта и даровете, обещани от мен. Аз, прекрасни Платоне, ако пожелаеш да ме послушаш като баща, който ти дава добър съвет, ще ти дам за жена единствената дъщеря на моя брат с много богатства и ще те нарека мой син.

Но блаженият Платон, надсмивайки се над него, казал:

- Окаяни и човеконенавистни сине на дявола и слуга на сатаната! Ако аз бях решил да се свържа с житейските прелести и ако исках да си взема жена, то нима нямаше да намеря по-добра от дъщерята на брат ти! Наистина, вместо нея бих предпочел да взема робиня. И така, ще поискам ли да я взема сега, когато, оставяйки света, се съединявам с Христос?

После мъчителят заповядал да режат кожата на свети Платон и да я отдират на ремъци. Но светият, като откъснал сам един увиснал от тялото му ремък, го хвърлил в лицето на Агрипин с думите:

- Безчовечни и по-свиреп от всички зверове! Как ти, като не желаеш да познаеш Бога, създал ни по Свой образ, не изпитваш поне жалост към същата плът, в която и ти сам си облечен, и намираш наслада да гледаш раздробяването на моите членове? Но предай ме на още по-люти мъки, та както

твоето безчовечие, така и моето търпение да станат видни за всички, понеже аз радостно търпя заради моя Христа, та чрез Неговата благодат да придобия покой за себе си в бъдещия век.

- О, до каква степен си безумен - възразил Агрипин, - че не щадиш дори собственото си тяло, и въпреки че вътрешностите ти вече излизат през ребрата, пак не преставаш да хулиш боговете и да предизвикваш гнева ми?

После Агрипин заповядал да повесят светия на дърво и да удрят тялото му, докато и последната останала плът не се отдели от костите му и не изтече почти всичката му кръв. А святото лице на мъченика той така разкъсал с железни остриета, че не останала даже следа от човешкия образ, но само едни оголени кости. Но свети Платон, като имал още свободен език, укорявал мъчителя за жестокостта му и проклинал идолите и идолопоклонниците.

Тогава мъчителят рекъл:

- Платоне! Ако ти не беше така упорит и непокорен, то би се уподобил на онзи премъдър Платон, глава на философите, който съставил божествено учение.

Но светият отвърнал:

- Макар и да имам едно име с Платон, но не сме в една посока. Името не може да съедини онези, които вярата разделя. Затова нито аз на онзи Платон, нито Платон на мене е подобен, освен по име. Аз се уча и уча на тази философия, която е Христова, а той е учител на онази философия, която е безумие пред Бога, понеже е писано: „ще погубя мъдростта на мъдреците и ще отхвърля разума на разумните". Учението, принадлежащо на Платон, когото ти наричаш божествен, са всъщност

лъжливи басни, които посредством хитри думи развращават умовете на безхитростните простовати хора.

Когато светият престанал да говори, замълчал и Агрипин, понеже не знаел какво повече да му възрази и какво да направи с него, и само се дивил на великото му търпение и на смелия отговор. Той заповядал да го отведат в тъмницата и да не позволяват на никой от познатите му да идва при него. Но за да не умре светият мъченик, мъчителят наредил всеки ден да му дават по малко хляб и вода. Не знаел той, окаяният, че „не само с хляб ще живее човек, а с всяко слово, което излиза от Божии уста".

Но **Христовият мъченик не приемал нищо от ръцете па идолопоклонниците и останал без храна и вода осемнадесет дни, тъй че над него се изпълнили думите на Писанието: „праведният чрез вярата си ще бъде жив".** Надявал се той, че Онзи, Който наситил Даниил в рова сред лъвовете, ще насити и него в тъмницата с нетленна храна. Стражите, като виждали, че той не приема нито хляб, нито вода, му казали:

- Човече, яж и пий, за да не умреш и да не изпаднем в беда заради теб.

Но блаженият отговорил:

- Не мислете, братя, че ще умра, ако не приемам нашата храна; вие се храните с хляба, аз се храня със Словото Божие, което пребъдва во веки. Вас ви насища месото, мен ме насищат светите молитви. Вас весели виното, мен - Христос, истинната лоза.

След всичко това, началникът на областта Агрипин, виждайки, че нищо не може да отвърне Платон от Христа, го

осъдил на посичане с меч. Мъченикът бил изведен от града. Като изпросил за себе си един час за молитва, той издигнал ръце нагоре и казал:

- Благодаря ти, Господи Иисусе Христе, че с Твоето свято име Ти защити мен, Твоя раб, от вражеско прелъстяване и ми даде благодат достойно да завърша започнатия за Тебе подвиг. И сега Те моля, приеми в мир душата ми, понеже си благословен во веки. Амин.

После, като навел своята свята глава, казал на войника, който трябвало да го посече:

- Направи, друже, каквото ти е наредено. И веднага бил посечен.

Така се подвизавал светият мъченик Платон и умрял за Христа, и нека да живее и да царува с Него во веки. Амин.

Тропарь мучеников Платона и Романа

глас 4

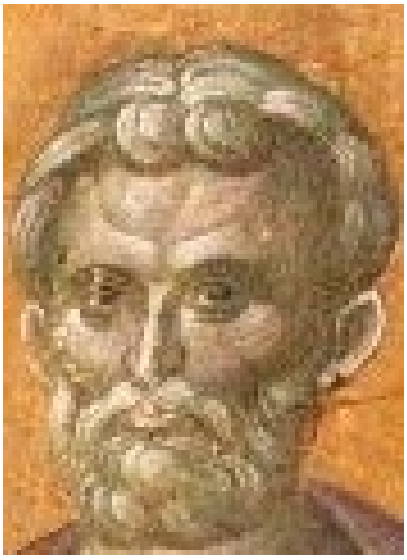
Мученицы Твои, Господи,/ во страданиих своих венцы прияша нетленныя от Тебе, Бога нашего,/ имуще бо крепость Твою,/ мучителей низложиша,/ сокрушиша и демонов немощныя дерзости. / Тех молитвами// спаси души наша.

Кондак мученика Платона

глас 3

Святая твоя память вселенную веселит,/ созывающи верныя вся в пречестный храм твой,/ идеже ныне, радостию совокуплшеся,/ поем в песнех и светлостех. / Сего ради, Платоне, вопием ти:// языческаго нашествия избави град твой, святе.

Свети мъченици Роман и Варул († 303 г.)

Свети мъченик Роман. Фрагмент от стара стенопис. Косово, Сърбия

Светият мъченик Роман произхождал от Палестина и бил дякон на Кесарийската църква. По време на езическото гонение над християните той живеел в Антиохия, където проповядвал учението и утвърждавал вярващите, за да пребивават непоколебимо в изповядване на Христа. Когато нечестивият епарх Асклипиад искал да разруши до основи тамошния християнски храм, **свети Роман подбуждал християнския народ да окаже съпротива** на епарха и да не му позволи да го разруши.

- Сега на нас - говорил той на своите единоверци - предстои борба за Божия олтар; Асклипиад е враг на отечеството и иска да ни отнеме Бога, и ние ще направим добре, ако защитавайки Божиите олтари, паднем в рани на прага на светия храм. **Както и да свърши борбата, ние ще се окажем победители; ако не дадем да разрушат Божия дом, ще възтържествуваме в Църквата, войнстваща на земята; а ако паднем убити при светия олтар, ще запеем победна**

песен в Църквата, тържествуваща на небесата.

С такива думи той въодушевил всички да се вдигнат в защита на светия храм, с решимост да се съпротивляват до самата си смърт и да не позволят на епарха да влезе в храма и да го разруши.

В това време настъпил един идолски празник и множеството на езичниците се стичало в идолското капище с жените и децата. Тогава свети Роман се възпламенил от божествена ревност, влязъл сред тълпата на нечестивия народ и високо започнал да го изобличава в заблуждение. Той спрял даже и самия епарх Асклипиад, когато онзи влизал в идолския храм, и му казал:

- Прелъстил си се ти, епархо: идолите не са богове, но Един е Истинският Бог Иисус Христос.

Епархът веднага заповядал да хванат Роман и силно да го удрят по устата. После, заемайки съдилището, той дълго го принуждавал да се отрече от Христа; когато го видял непокорен, заповядал да го мъчат. Окачили го да виси и започнали да го удрят и да разкъсват тялото му с железни остриета. Но свети Роман, мъжествено понасяйки тези мъки, изповядвал Единия Бог, Създател на всичко и укорявал епарха в безумие за това, че не иска да познае истината.

Докато светият страдал така и, претърпявайки мъчения, мъжествено проповядвал Христа, там стоял много народ, от неверните и от вярващите, който гледал подвига на Христовия страдалец. Недалеч стояло и **едно християнско момче на име Варул**. Като го видял, мъченикът казал на мъчителя:

Това малко момче е по-разумно от теб, най-стария, защото, макар и малолетно, познава Истинския Бог, а ти в преклонна възраст не го познаваш.

Тогава епархът, като извикал при себе си момчето, го попитал:

Кой Бог почиташ?

Почитам Христа отговорило момчето.

Епархът го попитал:

Кое е по-добре един Бог ли да се почита, или много?

Най-добре е да се почита Единия Бог Иисус Христос отвърнало момчето.

Епархът пак го попитал:

С какво Христос е по-добър от всички богове?

Момчето отговорило:

С това, че Той е Истински Бог и е създал всички нас, а вашите богове са бесове и никого не са създали.

И много други неща казало момчето като че ли било премъдър богослов: Светият Дух, действайки в него, изрекъл хвала чрез устата му за посрама на нечестивия епарх и на всички идолопоклонници.

Мъчителят и всички, които били при него, изумявайки се от разума на детето и от мъдрите му думи, почувствали голям срам от това, че не могли да го опровергаят. Затова мъчителят заповядал безжалостно да бичуват Варул с тънки пръти. **След дългия бой момчето започнало да изнемогва и помолило за вода. Но майка му, която стояла там сред народа и с радост гледала страданията на своя син, с настойчива строгост му наредила мъжествено да претърпи страданията до края. Когато мъчителят заповядал да посекат Варул с меч, майката го взела на ръце и го понесла към мястото на посичането. Като го**

прегръщала и целувала, тя го утешавала и укрепявала, за да не се уплаши при вида на меча над главата си:

Не бой се, сине мой говорела тя. Не бой се, мило мое чедо! Не се страхувай от смъртта! Няма да умреш, но ще бъдеш жив во веки! Не се ужасявай, цвете мое! Ти незабавно ще бъдеш пренесено в райските градини! Не бой се от меча! Само щом бъдеш посечен, ти тутакси ще заминеш при Христа и ще видиш славата Му. Той ще те приеме с любов и ти ще живееш с Него в неизречена радост и ще се наслаждаваш на блаженството с Неговите свети ангели...

Като утешавала така своето дете, благочестивата майка го донесла до мястото на екзекуцията. След посичането тя събрала кръвта му в чист съд и като взела тялото му, го обливала с радостни сълзи, с любов го целувала и се радвала, че нейният син пролял своята кръв, от нея възприета, за Христа. След това тя предала тялото на сина си на честно погребение.

След посичането на свети Варул свети Роман бил осъден на изгаряне. Вързан и обграден с дърва, преди още слугите да ги подпалят, очаквайки последната съдийска дума, от средата на кладата свети Роман високо извикал, обръщайки се към мъчителите:

- Къде е огънят? Защо не го запалвате? Палете, та пламъкът да ме обхване целият.

Когато огънят бил запален и дървата от всички страни силно се разгорели, внезапно се излял пороен дъжд и го угасил.

Свети Роман останал жив и ни най-малко не претърпял вреда от огъня. След това заради смелите думи на светия мъченик, (тъй като той порицавал нечестивите езичници, укорявайки

тяхното безумие и проклинайки техните богове, а Христа прославял) **мъчителят заповядал да му отрежат езика. Но той сам протегнал на мъчителите езика си за отрязване. Но и след отрязването на боголюбивия език Христовият изповедник не млъкнал, но по свръхестествен начин и без език говорел ясно, както и преди, прославяйки Единия Бог.** После го хвърлили в тъмница, в която той останал дълго време, с нозе, стегнати в пранги. Когато било съобщено за него на император Максимиан, че говори и с отрязан език, императорът заповядал да го удушат. Като влезли в тъмницата, войниците затегнали въже на шията му и го удушили.

Така светият мъченик Роман завършил подвига на своето страдание за Христа, в Чието царство сега се прославя, славейки Света Троица во веки веков. Амин.

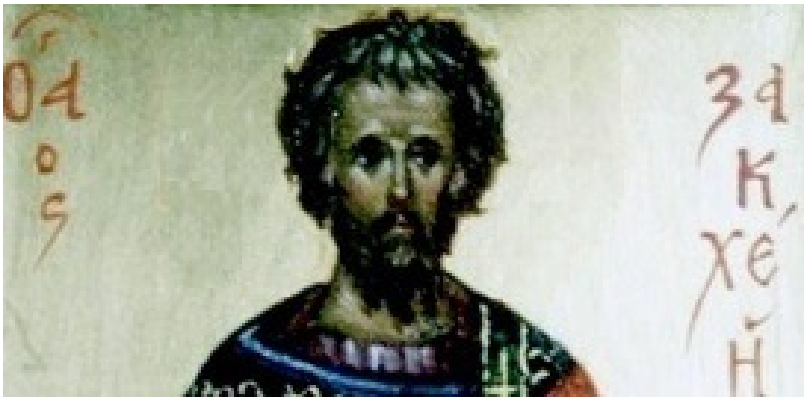
Тропарь мучеников Платона и Романа

глас 4

Мученицы Твои, Господи,/ во страданиих своих венцы прияша нетленныя от Тебе, Бога нашего,/ имуще бо крепость Твою,/ мучителей низложиша,/ сокрушиша и демонов немощныя дерзости. / Тех молитвами// спаси души наша.

В памет на светите мъченици Закхей и Алфей

(† 303 г.)

В Кесария Палестинска с наближаването двадесетгодишнината от царуването на императорите обикновено се обявявало опрощаване на престъпленията на затворените в тъмниците. Така било и през царуването на Диоклетиан. При това управникът на областта, който дарил свободата даже на най-големите престъпници, подлагал християните на най-жестоки мъчения. В това време за изповядване на Христовата вяра бил хванат дяконът на Гадаринската църква Закхей. Запитан в съдилището за неговата вяра, той смело и безбоязнено изповядал Христа. Затова го подложили на жестоки изтезания: били го с тънки пръти, след това разкъсвали тялото му с железни остриета и накрая, като стегнали краката му в пранги, го хвърлили в тъмница. Светият доблестно претърпял мъченията.

Когато мъчели свети Закхей, в съдилището бил доведен още един изповедник на Христовото име, който се казвал Алфей. Той произхождал от знатен род и бил родственик на Закхей, роден бил в палестинския град Елевтеропол. Когато започнало диоклетиановото гонение на християните, Алфей заемал длъжността четец в Кесарийската църква. Гонението, вдигнато срещу изповедниците на Христовата вяра, било особено жестоко и много от християните не понесли тежестта на мъченията, отпаднали от Христовата вяра и вече били готови да принесат жертви на идолите. Тогава свети Алфей, като ревнувал по Бога, влязъл в тълпата на отпадащите и ги откъсвал от идолските жертви. За това той бил хванат, окован и отведен в тъмница. След няколко дни го подложили на същите мъчения, както и родственика му Закхей: били го с

тънки пръти, разкъсвали тялото му и накрая го приковали в едни пранги заедно с праведния Закхей. В това положение те прекарвали ден и нощ. Когато и след тези мъчения светите мъченици продължавали непрестанно да изповядват Христа, ги обезглавили. Така се преставили светите мъченици, като претърпели много страдания за Христовото име.

buditeli.info © 2017